

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2025

Η λίστα με τα 108 έργα που τροποποιούνται ή απεντάσσονται από το Ταμείο Ανάκαμψης

Δήλωση Παύλου Γερουλάνου, Βουλευτή Α Αθήνας και υπεύθυνου Κ.Τ.Ε. Οικονομίας – Ταμείο Ανάκαμψης ΠΑΣΟΚ-Κινήματος Αλλαγής

Τον Φεβρουάριο του 2024, κάνοντας τη δουλειά διαφάνειας που αρνήθηκε να κάνει η κυβέρνηση Μητσοτάκη, παρουσιάσαμε μετά από ενδελεχή έρευνα τη [λίστα των έργων και μέτρων](#) στο πλαίσιο αναθεώρησης του σχεδίου «Ελλάδα 2.0» αναφορικά με το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, για τα οποία η ελληνική κυβέρνηση είχε ζητήσει την τροποποίηση ή την απένταξή τους.

Η τότε κατακραυγή για την αδιαφάνεια της κυβέρνησης υποχρέωσε τώρα το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών να κάνει έστω το απολύτως ελάχιστο στο αίτημα αναθεώρησης που συζητείται αυτές τις ημέρες: να επισυνάψει σε δελτίο τύπου την πρόταση, στα αγγλικά, της εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου της Ε.Ε. που δημοσιεύτηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση την οποία θα εγκριθεί η νέα αναθεώρηση του σχεδίου «Ελλάδα 2.0» σε προσεχές ECOFIN.

Εδώ τελειώνει όμως η προσπάθεια ενημέρωσης εκ μέρους της κυβέρνησης. Και αρχίζει η ομίχλη της αδιαφάνειας.

Σύμφωνα με το κείμενο οι αλλαγές στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας που προτάθηκαν από την Ελλάδα «λόγω αντικειμενικών συνθηκών» αφορούν συνολικά 108 μέτρα.

Συνολική και συγκεκριμένη όμως ενημέρωση για το ποιο ακριβώς είναι το περιεχόμενο της αναθεώρησης σε κάθε συγκεκριμένο μέτρο, ορόσημο ή στόχο ως προς το εύρος ή το χρονοδιάγραμμά τους δεν υπάρχει. Το συγκεκριμένο χάνεται μέσα στην απροθυμία της Κυβέρνησης να ενημερώσει με πραγματική διαφάνεια και λεπτομέρεια. Στην δε πρόταση Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου, όπως γράψαμε και την προηγούμενη φορά, **περιλαμβάνεται σωρεία καταχωρήσεων που εξαντλούνται μόνο στους γενικούς τίτλους και στους κωδικούς των έργων** για τα οποία ζητήθηκε από την ελληνική Κυβέρνηση είτε η απένταξή τους είτε η αναθεώρησή του αντικειμένου τους ή του χρονοδιαγράμματος τους. Δείτε εδώ το κείμενο της πρότασης εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου:

Προσέξτε τι πρέπει να κάνει και πάλι ένας απλός πολίτης για να καταλάβει τι ακριβώς αφορά ο κάθε κωδικός έργου ή ορόσημου έργου που αναφέρεται στο παραπάνω σχέδιο απόφασης:

1. Να επισκεφθεί το <https://greece20.gov.gr/>.
2. Στην κεντρική μπάρα να αντιληφθεί ότι πρέπει να πάει στο «Διαχείριση έργων».
3. Να σκεφτεί ότι πρέπει να κάνει κλικ στο «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα».
4. Μετά να κατέβει μέχρι κάτω τη σελίδα και να μαντέψει μεταξύ μίας πλειάδας εγγράφων ότι πρέπει να επιλέξει τα Κωδικοποιημένα Στοιχεία Ταμείου Ανάκαμψης για να τα βρει σε μορφή excel.
5. Τέλος, να τσεκάρει ένα ένα τα 108 μέτρα και τα 165 ορόσημα ή στόχους που αναφέρονται στο σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου, ώστε να του γίνει κατανοητό ποιο ακριβώς αντικείμενο έργου αφορά η κάθε καταχώρηση.

Επαναλαμβάνουμε: Μία Κυβέρνηση που θα ενδιαφερόταν για τη διαφάνεια, θα είχε επεξεργαστεί, αναρτήσει και θέσει άμεσα στη διάθεση κάθε πολίτη μία εύχρηστη και κατανοητή λίστα για το ποια συγκεκριμένα έργα ζήτησε να αναθεωρηθούν στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης και ποιο ακριβώς ήταν σε κάθε περίπτωση το περιεχόμενο της αναθεώρησης που ζήτησε: χρονική μεταβολή, αλλαγή αντικειμένου, απένταξη; Η Κυβέρνηση Μητσοτάκη ούτε αυτή τη φορά μπήκε στον κόπο να πάρει πραγματικές πρωτοβουλίες ενημέρωσης, προκειμένου οι αρνητικές ειδήσεις να διαρρέουν με το σταγονόμετρο και να προωθείται μόνο το θετικό κυβερνητικό μήνυμα. Ακόμα και εις βάρος της διαφάνειας.

Και πάλι όμως: αυτό που αρνείται να κάνει η Κυβέρνηση, να ενημερώσει με διαφάνεια, το κάνει ξανά σήμερα το ΠΑΣΟΚ, αφού μελετήσαμε, όσο πιο επισταμένα γίνεται την πρόταση Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου. Με βάση αυτό το κείμενο, **δίνουμε στη δημοσιότητα, σε απλά λόγια και προσθέτοντας περιγραφές για να είναι κατανοητό κάθε αντικείμενο, τη λίστα με το σύνολο των έργων για τα οποία ζητήθηκε από την ελληνική Κυβέρνηση η αναθεώρησή τους ή η απένταξή τους από το πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.**

Από την λίστα προκύπτει ότι τροποποιούνται ή και απεντάσσονται έργα που έχουν να κάνουν με το σύνολο σχεδόν του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας: από τα έργα που αφορούν την πολιτική προστασία, την ενέργεια, την κοινωνική πολιτική και τη δημόσια διοίκηση, μέχρι έργα υποδομής και τα έργα αποκατάστασης των συνεπειών στις περιοχές που επλήγησαν από τον Daniel.

Είναι επίσης χαρακτηριστικό ότι η απένταξη έργων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχει βαφτιστεί στο κείμενο «η ελληνική κυβέρνηση εξήγησε ότι δεν είναι πλέον εφικτά εν μέρει ή πλήρως».

Κάποια από τα μέτρα για τα οποία η Κυβέρνηση ζήτησε αναθεώρηση είναι γνωστά, κάποια όχι. Για κάποια από αυτά η Κυβέρνηση έχει προβεί σε ανακοινώσεις, για άλλα όχι. Θα χρειαστεί πολλή δουλειά ακόμη για να εκμαιεύσουμε από την κυβέρνηση ποιο ακριβώς είναι το αντικείμενο της αναθεώρησης σε κάθε συγκεκριμένο έργο και τους λόγους – όπως και τους υπεύθυνους – για τους οποίους ένα έργο μειώνεται ως προς το εύρος του ή απεντάσσεται. **Αυτή ακριβώς την πίεση θα εξακολουθήσει να ασκεί το ΠΑΣΟΚ – Κίνημα Αλλαγής στην κυβέρνηση.**

Σύμφωνα λοιπόν με το επίσημο κείμενο:

α) Οκτώ (8) μέτρα, σύμφωνα με την ελληνική κυβέρνηση, δεν είναι πλέον εφικτά εν μέρει ή πλήρως λόγω **«απροσδόκητων καθυστερήσεων»** που σχετίζονται με τις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων. Παραμένει νεφελώδες τι ισχύει ακριβώς σε κάθε περίπτωση. Συγκεκριμένα, αυτά τα 8 μέτρα είναι:

1. Το ορόσημο 64 στο μέτρο 16851 που αφορά στην ολοκλήρωση όλων των υποέργων για την προστασία της **βιοποικιλότητας**, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας εθνικού δικτύου μονοπατιών και πεζοπορικών διαδρομών, καθώς και του οριζόντιου σχεδίου περιπολίας για όλες τις προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας.

2. Το ορόσημο 82 του μέτρου 16911 που αφορά στην ολοκλήρωση του έργου **εναέριων μέσων** για τη διαχείριση κρίσεων και την πολιτική προστασία, όπως για παράδειγμα, μεταξύ άλλων, την **αναβάθμιση-εκσυγχρονισμό 7 αεροσκαφών Canadair CL415 σε CL515.**

3. Το ορόσημο 80 του μέτρου 16283 που αφορά στην ολοκλήρωση κατασκευής και θέση σε λειτουργία **13 περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας**. Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα ζήτησε να αφαιρεθεί το μέτρο 16283.

4. Το ορόσημο 108 του μέτρου 16779 που αφορά στην ολοκλήρωση του έργου «Διαλειτουργικότητα και ανάπτυξη υπηρεσιών διαδικτύου», στην αξιολόγηση των οποίων θα περιλαμβάνεται ο στόχος των **ανοικτών δεδομένων** [την υλοποίηση του ελληνικού Μητρώου Μεταδεδομένων (όπως ορίζεται στο Μητρώο Διαλειτουργικότητας) και μιας κεντρικής Πύλης Εξυπηρέτησης των Βασικών Μητρώων, η οποία θα αποτελεί κεντρικό σημείο πρόσβασης στα βασικά μητρώα της χώρας].

5. Το ορόσημο 128 του μέτρου 16827 ορόσημο 128 που αφορά στην ολοκλήρωση του έργου «Στρατηγική και πολιτικές για τη **διακυβέρνηση δεδομένων** στον δημόσιο

τομέα» και για τη διασφάλιση συμμόρφωσης με τον GDPR. Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα ζήτησε «να μειωθεί το εύρος του μέτρου 16827» χωρίς να δίνονται περαιτέρω λεπτομέρειες.

6. Τα ορόσημα 182 και 182a του μέτρου 16925 για την αύξηση της πρόσβασης σε κοινωνικές πολιτικές χωρίς αποκλεισμούς που αφορούν συγκεκριμένα στην ολοκλήρωση της παράδοσης από την διαχειριστική αρχή **80.000 καρτών αναπηρίας** στους δικαιούχους (ορόσημο 182) καθώς και, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης για την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία στην οποία θα ενσωματωθούν οι υφιστάμενες ηλεκτρονικές αιτήσεις παροχών κοινωνικής πρόνοιας σε χρήμα, όπως και ενιαίας Εθνικής Πύλης Παροχών Αναπηρίας, η οποία θα επιτρέπει στους δικαιούχους να έχουν επιγραμμική πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα και παροχές και να εκδίδουν πιστοποιητικά (ορόσημο 182a).

7. Το ορόσημο 213 του μέτρου 16703 που αφορά στην καταπολέμηση του παραεμπορίου, την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και τη θέση σε λειτουργία ολοκληρωμένου και διαλειτουργικού πληροφοριακού συστήματος που επιτρέπει την αποτελεσματική διαχείριση των ελέγχων που διενεργούνται σε ολόκληρη τη χώρα για την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου και τον έλεγχο της διακίνησης αγαθών και υπηρεσιών, με αντίστοιχη ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της Διυτηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙΜΕΑ), έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η χρήση του πληροφοριακού συστήματος σε επιτόπιους ελέγχους και η άμεση επιβολή προστίμων.

8. Τα ορόσημα 261 και 262 του μέτρου 16630 που αφορούν στον Βόρειο Οδικό Άξονα Κρήτης (Β.Ο.Α.Κ.) και συγκεκριμένα την πρόοδο των κατασκευαστικών εργασιών του ΒΟΑΚ (ορόσημο 261 - ολοκλήρωση του 60 % της αξίας των κατασκευαστικών εργασιών του βόρειου οδικού άξονα Κρήτης, έγκριση από ανεξάρτητο μηχανικό για το υποέργο 2: Χερσόνησος– Νεάπολη και το υποέργο 3: Νεάπολη–Άγιος Νικόλαος) καθώς και την ολοκλήρωση του έργου (ορόσημο 262 - ολοκλήρωση του 100 % της αξίας των εργασιών με την πιστοποίηση ανεξάρτητου μηχανικού με το πιστοποιητικό ολοκλήρωσης να φέρει έγκριση του Υπουργείου Υποδομών). Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα ζήτησε να αφαιρεθεί ο ενδιάμεσος στόχος 261 που ήταν προγραμματισμένος για το 2^ο τρίμηνο του 2025.

β) Εννέα (9) μέτρα, σύμφωνα με την ελληνική κυβέρνηση, δεν είναι πλέον εφικτά εν μέρει ή πλήρως λόγω «*χαμηλότερης από την αναμενόμενη ζήτησης*». Και πάλι παραμένει νεφελώδης τι ισχύει ακριβώς σε κάθε περίπτωση. Αυτά τα 9 μέτρα (στην πραγματικότητα είναι 8) είναι:

9. Ο στόχος 35 του μέτρου 16876 που αφορά στην ολοκλήρωση παρεμβάσεων για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια του δημόσιου τομέα (210 κτίρια) με μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατά μέσο όρο, τουλάχιστον 30 %. Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα ζήτησε να μειωθεί το εύρος του μέτρου 16876 και

να αφαιρεθεί ο στόχος 35 (ολοκλήρωση της ενεργειακής απόδοσης σε 100 δημόσια κτίρια και 100.000 αναβαθμισμένα των σημεία οδο φωτισμού που ήταν προγραμματισμένα για το 4^ο τρίμηνο του 2025).

10. Τα ορόσημα 312 και 316 του μέτρου 16285 που αφορούν σε «**Μεγάλο πρόγραμμα αρδευτικών έργων με ΣΔΙΤ** για την ενίσχυση της γεωργικής παραγωγής» (ορόσημο 312 - ανάθεση συμβάσεων για αρδευτικά έργα και ορόσημο 316 - ολοκλήρωση αρδευτικών έργων). Σύμφωνα με το κείμενο **η Ελλάδα ζήτησε να αφαιρεθεί** το ορόσημο 312.

11. Ο στόχος 90 στο μέτρο 16818 που αφορά την ολοκλήρωση του έργου «**Υποδομές οπτικών ινών σε κτίρια**» και συγκεκριμένα 120.000 ιδιωτικά κτίρια πλήρως συνδεδεμένα με υποδομές οπτικών ινών.

12. Το ορόσημο 186a και τους στόχους 183 και 186 του μέτρου 16922 που αφορούν στην ολοκλήρωση **προγράμματος κατάρτισης και στήριξης της απασχόλησης** για 7000 δικαιούχους Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και αστέγους (στόχος 183), στην ολοκλήρωση **προγράμματος ανακαίνισης 100 διαμερισμάτων** (70 στον Δήμο Αθηνών και 30 στον Δήμο Θεσσαλονίκης) για 250 δικαιούχους από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (στόχος 186) και στην ολοκλήρωση παρεμβάσεων όπως πρόγραμμα κατάρτισης και πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης πρακτικής άσκησης για 159 άτομα που ανήκουν σε πληθυσμούς **Ρομά και ψηφιακή κατάρτιση** για 3.000 ηλικιωμένους και 2.400 άτομα με αναπηρία (ορόσημο 186a).

13. Τα ορόσημα 174a, 179 and 176 του μέτρου 16904 που αφορά την **υποστήριξη ατόμων με αναπηρία** και συγκεκριμένα α) «προσβασιμότητα και υποστήριξη υποδομών, κοινωνική ένταξη ατόμων με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού (ASD), πρόωρη παιδική παρέμβαση» (ορόσημο 174a), β) ανάπτυξη του προγράμματος προσωπικής βοήθειας για άτομα με αναπηρία σε εθνική κλίμακα, συμπεριλαμβανομένης διαδικασίας ιατρικής και λειτουργικής αξιολόγησης (ορόσημο 179) και γ) ολοκλήρωση της δεύτερης φάσης του πιλοτικού προγράμματος για την προσωπική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης διαδικασίας λειτουργικής αξιολόγησης της αναπηρίας και ολοκλήρωση της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας του συστήματος ιατρικής και λειτουργικής αξιολόγησης αναπηρίας για το πρόγραμμα προσωπικής βοήθειας και πιθανή ευρύτερη επέκτασή του (ορόσημο 176).

14. Το ορόσημο 180a και τους στόχους 177 και 180 του μέτρου 16919 που αφορούν την **ενίσχυση της παιδικής προστασίας** και συγκεκριμένα την ολοκλήρωση και στελέχωση τουλάχιστον 50.000 νέων θέσεων σε βρεφονηπιακούς σταθμούς (στόχος 180) και παρεμβάσεις όπως α) ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης των προγραμμάτων μαθημάτων και του εκπαιδευτικού προγράμματος για βρέφη/παιδιά ηλικίας 3 μηνών έως 4 ετών (πιλοτική εφαρμογή σε 90 κέντρα παιδικής μέριμνας), β) ολοκλήρωση των επενδύσεων σε 2.700 κιτ δραστηριοτήτων εκπαιδευτικού υλικού και σε εργαλεία αξιολόγησης της γνωστικής ανάπτυξης για κέντρα παιδικής μέριμνας και γ) δημιουργία 135 Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με ένταξη των τομέων των θετικών

επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής και των μαθηματικών (STEM) για παιδιά ηλικίας 12-15 ετών (ορόσημο 180a) και την αποϊδρυματοποίηση ανηλίκων μέσω της επαγγελματικής αναδοχής 100 ανηλίκων με σοβαρές αναπηρίες (στόχος 177). Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα ζήτησε να αφαιρεθούν οι στόχοι 177 και 180.

15. Το ορόσημο 220 του μέτρου 16705 που αφορά τον **ψηφιακό μετασχηματισμό δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας** στη γενική κυβέρνηση και την ηλεκτρονική τιμολόγηση με «πλήρη θέση σε λειτουργία πληροφοριακού συστήματος Ενδοεπιχειρησιακού Σχεδιασμού Δημόσιου Τομέα (GOV-ERP), προκειμένου να διασφαλιστεί η συνδεσιμότητα των συστημάτων ERP με το ηλεκτρονικής τιμολόγησης και η συνδεσιμότητα των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικής τιμολόγησης με το δίκτυο ηλεκτρονικής τιμολόγησης). Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα ζήτησε να μειωθεί το εύρος του μέτρου 16705, χωρίς περαιτέρω λεπτομέρειες.

16. Το ορόσημο 346 του μέτρου 16622 που αφορά στη **χρηματοδότηση της καινοτομίας** και συγκεκριμένα τη χρηματοδότηση κορυφαίων καινοτόμων εταιρειών, που υλοποιούνται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

γ) Έξι (6) μέτρα, σύμφωνα με την ελληνική κυβέρνηση, **δεν είναι πλέον εφικτά** εν μέρει ή πλήρως λόγω «**διαταραχών στην εφοδιαστική αλυσίδα**». Πάλι παραμένει νεφελώδες τι ισχύει ακριβώς πλέον σε κάθε περίπτωση. Αυτά τα 6 μέτρα είναι:

17. Τα ορόσημα 10 και 15 του μέτρου 16871 που αφορούν την **αποκατάσταση εδαφών παλαιών λιγνιτωρυχείων στη Δυτική Μακεδονία και Μεγαλόπολη**, με πολεοδομικά σχέδια (ορόσημο 15 - έγκριση και έναρξη ισχύος του νόμου-πλαισίου για τις συμβάσεις του προγράμματος που καθορίζει τις γεωγραφικές περιοχές που θα μεταβιβαστούν από τη ΔΕΗ στο Δημόσιο, το περιεχόμενο των μελετών των έργων, τον καταμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ όλων των εμπλεκομένων μερών, τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τον προϋπολογισμό) και ολοκλήρωση των έργων αποκατάστασης των εδαφών (15.000 εκτάρια) στη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη (ορόσημο 15).

18. Το ορόσημο 16 του μέτρου 16926 που αφορά στην **αποθήκευση ενέργειας** με έναρξη λειτουργίας όλων των έργων αποθήκευσης ενέργειας έως 1380 MW (συμπεριλαμβανομένου του έργου της Αμφιλοχίας), όπως πιστοποιείται από τον ΑΔΜΗΕ.

19. Τα ορόσημα 51,53 και 54 του μέτρου 16831 (Produc-E Green) που αφορά τη **δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα** - έκδοση της άδειας αποθήκευσης και θέσπιση συστήματος υποβολής εκθέσεων (ορόσημο 51), την έκδοση πιστοποιητικού λειτουργίας για τη δέσμευση και αποθήκευση άνθρακα (ορόσημο 53) και τη λειτουργία επιλεγμένων βιομηχανικών μονάδων (ορόσημο 54 - επιλεγμένες βιομηχανικές μονάδες

που έχουν λάβει στήριξη θα λειτουργούν πλήρως με ειδικό τμήμα έρευνας και ανάπτυξης για καινοτόμα προϊόντα/υπηρεσίες στον τομέα της βιώσιμης κινητικότητας, όπως ανακύκλωση συσσωρευτών ηλεκτρικών αυτοκινήτων, σχεδιασμό ηλεκτρικών οχημάτων κ.α.).

20. Ο στόχος 118 του μέτρου 16826 που αφορά τον εκσυγχρονισμό του προγράμματος **«Αναβάθμιση ψηφιακών δεξιοτήτων» των στρατευσίμων** και προβλέπει την κατάρτιση 150. 000 στρατευσίμων. Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα **ζήτησε την αφαίρεση του μέτρου 16826.**

21. Τα ορόσημα 365 και 366 του μέτρου 16996 που αφορούν στην **εγκατάσταση αποθήκευσης ενέργειας** για την περαιτέρω διείσδυση των ΑΠΕ με κοινοποίηση ανάθεσης από τη ΡΑΕΕΥ για έργα συνολικής εγκατεστημένης δυναμικότητας αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας 175 MW (ορόσημο 365) και έναρξη λειτουργίας έργων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας συνολικής ισχύος 175 MW (ορόσημο 366).

22. Τα ορόσημα 372 και 373 του μέτρου 16997 που αφορούν στην προώθηση των τεχνολογιών **συλλογής και αποθήκευσης άνθρακα** με στόχο την ενίσχυση της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας στο πλαίσιο των επενδύσεων και την έγκριση περιβαλλοντικών όρων και ολοκλήρωση της τεχνικής προμελέτης. Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα **ζήτησε την αφαίρεση του μέτρου 16997.**

δ) Οκτώ (8) μέτρα, σύμφωνα με την ελληνική κυβέρνηση, δεν είναι πλέον εφικτά εν μέρει ή πλήρως λόγω **«απρόβλεπτων νομικών ζητημάτων»**. Και εδώ φυσικά παραμένει νεφελώδης τι ισχύει ακριβώς πλέον σε κάθε περίπτωση. **Αυτά τα μέτρα είναι:**

23. Το ορόσημο 29 του μέτρου 16879 που αφορά στην **ολοκλήρωση των τοπικών πολεοδομικών σχεδίων** σε 700 δημοτικές ενότητες, των ζωνών υποδοχής συντελεστών δόμησης σε 50 δημοτικές ενότητες, οριοθέτησης οικισμών σε 50 δημοτικές ενότητες, χαρακτηρισμού δημοτικών οδών σε 120 δημοτικές ενότητες και ολοκλήρωση 5 ειδικών πολεοδομικών σχεδίων.

24. Το ορόσημο 30 του μέτρου 16894 που αφορά στη θέσπιση **νέου ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού** για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τη βιομηχανία, τον τουρισμό και την υδατοκαλλιέργεια.

25. Το ορόσημο 141a του μέτρου 16941 που αφορά στον εκσυγχρονισμό & επαναπροσδιορισμό ρόλου των **τοπικών Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης**, με ολοκλήρωση έργων όπως ο επανασχεδιασμός και ανακαίνιση των κτιρίων των 118 τοπικών Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης της ΔΥΠΑ, με βελτίωση των μηχανισμών ποιοτικού ελέγχου της εξυπηρέτησης πελατών και με εφαρμογή νέων μορφών υπηρεσιών κατάρτισης προφίλ και συμβουλευτικής.

26. Το ορόσημο 145b του μέτρου 16794 που αφορά στον ποιοτικό έλεγχο στις σχολές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ), μεταρρύθμιση των προγραμμάτων σπουδών, υποδομές ΕΕΚ και άλλα έργα από τη ΔΥΠΑ. Ολοκλήρωση έργων όπως αξιολόγηση, επανασχεδιασμός και επικαιροποίηση των υφιστάμενων προγραμμάτων σπουδών τουλάχιστον 34 προγραμμάτων εκπαίδευσης για την περαιτέρω ευθυγράμμισή τους με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, ανανέωση και εκσυγχρονισμός της υποδομής ΕΕΚ (τουλάχιστον 270 εργαστηρίων και εξοπλισμού), ανακαίνιση τουλάχιστον 33 κτιρίων των ΕΠΑΣ για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της χωρικής λειτουργικότητας, ενσωμάτωση της τεχνολογίας εικονικής πραγματικότητας στις καθημερινές εκπαιδευτικές ενότητες, εφαρμογή εκτενούς προγράμματος «εκπαίδευσης των εκπαιδευτών» στις ΕΠΑΣ (με τη συμμετοχή τουλάχιστον 810 εκπαιδευτών) κ.α.

27. Ο στόχος 187 του μέτρου 16688 που αφορά στην ένταξη προσφύγων στην αγορά εργασίας (με ολοκλήρωση για παράδειγμα προγραμμάτων πρακτικής άσκησης σε επιχειρήσεις για τουλάχιστον 14.580 πρόσφυγες).

28. Τα ορόσημα 195a, 195 και 196 του μέτρου 16291 για τον ψηφιακό μετασχηματισμό φορολογικών και τελωνειακών αρχών με ολοκλήρωση των παραδοτέων της πρώτης φάσης του ολοκληρωμένου ηλεκτρονικού περιβάλλοντος (που αντικαθιστά TAXIS, TAXISnet και Elenxis) για την υποστήριξη όλων των φορολογικών και ελεγκτικών διαδικασιών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, των πολιτών και των επιχειρήσεων (ορόσημο 195), την έναρξη λειτουργίας του συστήματος παρακολούθησης κίνησης επαγγελματικών οχημάτων και εμπορευματοκιβωτίων με βάση τα δίκτυα του διαδικτύου (τεχνολογία 5G) και την υλοποίηση των υποέργων λειτουργίας του «Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της ΑΑΔΕ» και «Αυτοματοποίηση των διαδικασιών γραφείου και εργασίας».

29. Το ορόσημο 271 του μέτρου 16892 που αφορά στην ολοκλήρωση του προαστιακού σιδηροδρόμου Δυτικής Αττικής από τα Άνω Λιόσια μέχρι τα Μέγαρα.

30. Το ορόσημο 308 του μέτρου 16599 που αφορά στην ψηφιοποίηση δικτύου οικονομικής διπλωματίας & δράσεις κατάρτισης εξαγωγών, μεταξύ άλλων, με την έναρξη λειτουργίας της πύλης «ενιαίας θυρίδας» εξαγωγών, την έναρξη λειτουργίας υπηρεσίας Διαμεσολαβητή για να συμβάλλει στην αντιμετώπιση των εμποδίων από τους εξαγωγείς κατά τη διαδικασία εξαγωγών, την ψηφιοποίηση των εσωτερικών διαδικασιών του Enterprise Greece και τη δημιουργία ψηφιακής θωράκισης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Enterprise Greece και των στρατηγικών επενδυτών και τη δημιουργία νέων ψηφιακών διαύλων επικοινωνίας με εξαγωγείς και υποψήφιους επενδυτές. Σύμφωνα με το κείμενο, η Ελλάδα ζήτησε την αφαίρεση του μέτρου 16599.

ε) Τρία (3) μέτρα, σύμφωνα με την ελληνική κυβέρνηση, **δεν είναι πλέον εφικτά** είτε εν μέρει είτε πλήρως, λόγω «*απροσδόκητων τεχνικών προκλήσεων*». Αυτά τα 3 μέτρα είναι:

31. Το ορόσημο 171 του μέτρου 16757 που αφορά στην ολοκλήρωση του νέου τμήματος ακτινοθεραπείας και των νέων κτιριακών υποδομών στο **νοσοκομείο «Σωτηρία»**. Σύμφωνα με το κείμενο η Ελλάδα ζήτησε να μειωθεί το εύρος του μέτρου 16757, χωρίς περισσότερες πληροφορίες.

32. Τους στόχους 156, 156a, 157 και 158 του μέτρου 16816 που αφορά στη μεταρρύθμιση του συστήματος **clawback** και στον συμψηφισμό του με ερευνητικές και επενδυτικές δαπάνες (στόχος 156 - πραγματοποίηση επενδύσεων σε φαρμακευτική E&A για ποσό ύψους 250.000.000 ευρώ, στόχος 157 – τρίτο στάδιο, επιβολή μέτρων βελτίωσης της αποδοτικότητας που έχουν ήδη θεσπιστεί για την επίτευξη μείωσης του φαρμακευτικού clawback του 2024 τόσο για τα εξωνοσοκομειακά όσο και για τα ενδονοσοκομειακά φάρμακα κατά 300.000.000 ευρώ σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020, στόχος 158 – τέταρτο στάδιο, μείωση του clawback κατά 400.000.000 σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2020). Η Ελλάδα, σύμφωνα με το κείμενο, ζήτησε να χωριστεί ο στόχος 156 σε δύο στόχους του μέτρου 16816.

33. Το ορόσημο 211a του μέτρου 16952 που αφορά στην ενίσχυση της εθνικής υπηρεσίας κατά της διαφθοράς. Η Ελλάδα ζήτησε να προστεθεί νέο ορόσημο 211a στο μέτρο 16952.

στ) Επίσης, σύμφωνα με το κείμενο, η ελληνική κυβέρνηση υποστήριξε ότι τα ορόσημα 347, 348, 349 και 350 του μέτρου 16999 για την αποκατάσταση προσβασιμότητας μετά τις **καταστροφικές επιπτώσεις της καταιγίδας «DANIEL» είναι εν μέρει πλέον μη εφικτά**, λόγω του υψηλότερου από το αναμενόμενο κόστους αποκατάστασης.

34. Τα συγκεκριμένα ορόσημα του μέτρου 16999 αφορούν: το 347 την υπογραφή όλων των συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των μελετών) και έργων που απαιτούνται για την αποκατάσταση και την ανθεκτικότητα του οδικού δικτύου στις περιοχές που επλήγησαν – ήταν προγραμματισμένο για το 2^ο τρίμηνο του 2024, **το 348** την υπογραφή όλων των συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των μελετών) και έργων που απαιτούνται για την αποκατάσταση και την ανθεκτικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου στις περιοχές που επλήγησαν – ήταν επίσης προγραμματισμένο για το 2^ο τρίμηνο του 2024, **το ορόσημο 349** την έκθεση ολοκλήρωσης ανεξάρτητου μηχανικού, επικυρωμένης από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, για την αποκατάσταση και την ανθεκτικότητα του οδικού δικτύου στις περιοχές που επλήγησαν – ήταν προγραμματισμένο για το 4^ο τρίμηνο του 2025, **και το ορόσημο 350** την έκθεση ολοκλήρωσης ανεξάρτητου

μηχανικού, επικυρωμένης από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, για την αποκατάσταση και την ανθεκτικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου στις περιοχές που επλήγησαν – ήταν προγραμματισμένο για το 4^ο τρίμηνο του 2025.

ζ) Η Ελλάδα ζήτησε την «τροποποίηση» είκοσι επτά (27) μέτρων για την εφαρμογή «καλύτερων εναλλακτικών λύσεων», προκειμένου «να επιτευχθεί ο αρχικός στόχος του μέτρου». Χωρίς να περιγράφεται ποιες είναι οι «καλύτερες εναλλακτικές λύσεις». Τα μέτρα αυτά είναι:

35. Το ορόσημο 40 του μέτρου 16873 που αφορά αστικές στρατηγικές αναπλάσεις και συγκεκριμένα ολοκλήρωση όλων των εργασιών στο πλαίσιο α) των παρεμβάσεων με στόχο τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος και του δημόσιου χώρου· β) της αστικής ανάπτυξης της πρώην βιομηχανικής περιοχής Βοτανικού / Ελαιώνα· γ) των εργασιών για την Αθηναϊκή Ριβιέρα: υποδομές ποδηλασίας· και δ) άλλων στρατηγικών παρεμβάσεων.

36. Το ορόσημο 39 του μέτρου 16932 που αφορά στην ανακαίνιση του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών και συγκεκριμένα στην ολοκλήρωση όλων των εργασιών για την επίτευξη ενεργειακής απόδοσης και τη βελτίωση του αποτυπώματος άνθρακα, συμπεριλαμβανομένων α) της συντήρησης και της επισκευής των χαλύβδινων κατασκευών της στέγης του σταδίου (στέγαστρο) (πρώτο υποέργο)· β) των μηχανημάτων που παρέχουν στις εγκαταστάσεις καλαθοσφαίρισης και κολυμβητηρίου τη δυνατότητα να λειτουργούν ανεξάρτητα και να έχουν εξοικονόμηση ενέργειας) (δεύτερο υποέργο)· γ) του ποδηλατοδρομίου (τρίτο υποέργο)· δ) του συγκροτήματος αντισφαίρισης (πέμπτο υποέργο)· και ε) των υπαίθριων χώρων (έκτο υποέργο), συμπεριλαμβανομένων των χαλύβδινων κατασκευών της Αγοράς και του Τοίχου των Εθνών.

37. Τα ορόσημα 45a και 49 και οι στόχοι 52 και 55 του μέτρου 16924 που αφορά στην ηλεκτροκίνηση συγκοινωνιών, μεταξύ άλλων, με αντικατάσταση 2.000 παλαιών ταξί και 220 λεωφορείων με νέα ηλεκτρικά και με ολοκλήρωση εγκατάστασης τουλάχιστον 8.000 δημόσια προσβάσιμων σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων σε στρατηγικές αστικές και προαστιακές τοποθεσίες εντός πόλεων και σε σημεία ενδιαφέροντος και με εκκίνηση της διαδικασίας σύναψης συμβάσεων για τους φορείς εκμετάλλευσης σε όλες τις περιφέρειες, μετά τον καθορισμό του δικτύου λεωφορείων για τις τακτικές γραμμές μεγάλων αποστάσεων και τις αστικές γραμμές δημόσιων οδικών επιβατικών μεταφορών.

38. Το ορόσημο 81 του μέτρου 16910 που αφορά στην αναβάθμιση του εξοπλισμού πολιτικής προστασίας και συγκεκριμένα την στην ολοκλήρωση των ακόλουθων δράσεων: α) Σύστημα παρακολούθησης μέσω GPS που χρησιμοποιείται από το Πυροσβεστικό Σώμα, καθώς και οχήματα των περιφερειακών κέντρων επιχειρήσεων πολιτικής προστασίας (μηχανήματα έργου κ.λπ.), επέκταση του πληροφοριακού

συστήματος επιχειρησιακής εμπλοκής του Πυροσβεστικού Σώματος, β) Σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης, γ) Συστήματα πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης, δ) Σταθμοί επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης και παροχή κλιματικών δεδομένων για περιοχές ενδιαφέροντος και ε) Ασύρματο δίκτυο επικοινωνιών.

39. Το ορόσημο 122 του μέτρου 16853 που αφορά στην αναβάθμιση κεντρικής υποδομής υπολογιστικού νέφους και συγκεκριμένα στην πλήρη ολοκλήρωση της εγκατάστασης όλων των συνιστωσών του έργου και της παραμετροποίησης του έργου υποδομής και υπηρεσίας κεντρικού υπολογιστικού νέφους.

40. Το ορόσημο 125 του μέτρου 16955 που αφορά στην ολοκλήρωση της αναβάθμισης της υποδομής και των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους του Εθνικού Δικτύου Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας (GRNET).

41. Το ορόσημο 124 του μέτρου 16928 που αφορά στην ολοκλήρωση νέων τεχνολογιών για τη δημόσια διοίκηση, με στόχο με στόχο την παροχή προηγμένων υπηρεσιών δημόσιας διοίκησης, αύξηση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας και μείωση του κόστους λειτουργίας.

42. Οι στόχοι 94 και 95 του μέτρου 16778 που αφορά στη ψηφιοποίηση αρχείων του κράτους, με ψηφιοποίηση τουλάχιστον του 90 % των αρχείων και στα 9 υποέργα.

43. Το ορόσημο 99 του μέτρου 16929 που αφορά σχέδιο δράσης για την παροχή «πελατοκεντρικών» ψηφιακών υπηρεσιών από την πλευρά της δημόσιας διοίκησης. Με πλήρη εφαρμογή της μεσοπρόθεσμης στρατηγικής για τη μείωση του διοικητικού φόρτου και ολοκλήρωση της τελικής φάσης των εργασιών στο πλαίσιο του 4ετούς εθνικού προγράμματος απλούστευσης των διαδικασιών.

44. Τα ορόσημα 131 και 131a του μέτρου 16706 για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Ειδικότερα, πρέπει να επιτευχθούν στόχοι όπως η στήριξη της ψηφιοποίησης 100.000 ΜΜΕ με χρηματοδότηση από σύστημα κουπονιών, η ολοκλήρωση υποδομής υπολογιστικού νέφους με χρηματοδοτική στήριξη 1.000 ΜΜΕ η αναβάθμιση ή αντικατάσταση 500.000 ταμειακών μηχανών και 100.000 παλαιών συστημάτων POS.

45. Το ορόσημο 132 του μέτρου 16973 που αφορά στη δημιουργία ψηφιακού επιχειρηματικού οικοσυστήματος και θέσπιση φορολογικών κινήτρων για τη διευκόλυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων.

46. Το ορόσημο 146 του μέτρου 16972 που αφορά στην ολοκλήρωση του συστήματος ελέγχου ποιότητας των μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ).

47. Το ορόσημο 150 του μέτρου 16289 που αφορά στην ολοκλήρωση της πρωτοβουλίας «**Επισκέπτες Καθηγητές**» και αξιολόγησή της.

48. Το ορόσημο 152 του μέτρου 16934 που αφορά στην **ολοκλήρωση της αναβάθμισης συστήματος ΕΕΚ, ΙΕΚ και Πρότυπων ΕΠΑΛ**, την ψηφιοποίηση ΕΟΠΠΕΠ και επαγγελματικών προφίλ και συγκεκριμένα στην ολοκλήρωση έργων όπως: α) σχεδιασμός και ανάπτυξη 5 θεματικών και 10 πειραματικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ), στο πλαίσιο των οποίων τα έργα θα περιλαμβάνουν την παροχή εξοπλισμού και υπηρεσιών, οικοδομικές παρεμβάσεις και εκπαίδευση εκπαιδευτών, β) ίδρυση και/ή βαθμιαία μετατροπή 25 Πρότυπων Επαγγελματικών Λυκείων (Πρότυπα ΕΠΑΛ), στο πλαίσιο των οποίων τα έργα θα περιλαμβάνουν την παροχή εξοπλισμού και υπηρεσιών, οικοδομικές παρεμβάσεις και κατάρτιση των εκπαιδευτικών των Πρότυπων ΕΠΑΛ, γ) ψηφιοποίηση του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ), συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πλατφόρμας ηλεκτρονικών εξετάσεων και πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης για την ΕΕΚ και δ) ανάπτυξη και πιστοποίηση από τον ΕΟΠΠΕΠ 200 επαγγελματικών προφίλ σε τομείς όπως η ενέργεια, το περιβάλλον και η ψηφιακή οικονομία.

49. Το ορόσημο 161 και ο στόχος 166 του μέτρου 16755 που αφορά στην **πλήρη ανακαίνιση Κέντρων Υγείας** με την ολοκλήρωση της ανακαίνισης των υποδομών για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης τουλάχιστον 156 Κέντρων Υγείας (50 % του συνόλου των Κέντρων Υγείας στην Ελλάδα).

50. Το ορόσημο 165 του μέτρου 16783 για την ολοκλήρωση του 100 % των έργων του εθνικού προγράμματος πρόληψης της δημόσιας υγείας «**Σπύρος Δοξιάδης**».

51. Τα ορόσημα 335 και 336 του μέτρου 16984 που αφορά στον **προσωπικό ιατρό** και την έγγραφη του 100 % του πληθυσμού και ενεργοποίηση του συστήματος υποχρεωτικών παραπομπών.

52. Τα ορόσημα 175 και 175a του μέτρου 16726 για την **προστασία του συστήματος κοινωνικών παροχών** από αθέμιτες πρακτικές (ολοκλήρωση καθιέρωσης προπληρωμένων καρτών για την καταβολή κοινωνικών παροχών από τον ΟΠΕΚΑ και τον ΟΑΕΔ καθώς και έναρξη ισχύος νομοθεσίας για την παροχή κινήτρων στους δικαιούχους με σκοπό τη χρήση προπληρωμένων καρτών για την αγορά συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών).

53. Ο στόχος 184 του μέτρου 16685 που αφορά στην **ολοκλήρωση κατάρτισης των διευθυντικών στελεχών** που έχουν άμεση επαφή με το κοινό σχετικά με την επίγνωση της διαφορετικότητας και την καταπολέμηση των διακρίσεων. Ολοκλήρωση κατάρτισης που απευθύνεται σε 680.000 διευθυντικά στελέχη και υπαλλήλους εξυπηρέτησης κοινού.

54. Ο στόχος 189 του μέτρου 16614 που αφορά στην **καθολική διασύνδεση ταμειακών μηχανών** και ηλεκτρονική τιμολόγηση και συγκεκριμένα όλες οι επιχειρήσεις που υπόκεινται στο νομικό πλαίσιο να έχουν διασυνδέσει τις ηλεκτρονικές ταμειακές τους μηχανές και τα συστήματα σημείων πώλησης με την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων.

55. Τα ορόσημα 343 και 345 και οι στόχοι 342 και 344 του μέτρου 16986 που αφορά στην **ολοκλήρωση του εθνικού κτηματολογίου** και συγκεκριμένα στην πλήρη μετάβαση στη νέα οργανωτική δομή του Ελληνικού Κτηματολογίου καθώς και στην πλήρη ολοκλήρωση της κτηματογράφησης των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας στην Ελλάδα, με όλα τα δικαιώματα ιδιοκτησίας σε όλη την ελληνική επικράτεια να έχουν φθάσει στο στάδιο της δημόσιας ανάρτησης.

56. Το ορόσημο 216 του μέτρου 16711 για την **επαγγελματοποίηση του τομέα των δημόσιων συμβάσεων** και την έναρξη ισχύος νέας νομοθεσίας που προβλέπει επαγγελματικούς άξονες εργασίας για το προσωπικό που ασχολείται με τις δημόσιες συμβάσεις, ειδικές ομάδες δεξιοτήτων και τη θέσπιση οικονομικών και μη οικονομικών κινήτρων σε πλήρη συμφωνία με το ενιαίο μισθολόγιο.

57. Το ορόσημο 243 του μέτρου 16581 που αφορά στην **ανάπτυξη της Κεφαλαιαγοράς**, την εποπτεία, τη ψηφιοποίηση των εποπτικών διαδικασιών και την κατάρτιση του προσωπικού, ώστε να καταστεί δυνατή για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η πολυδιάστατη ανάλυση, η επανεξέταση και η επισκόπηση των τρεχουσών συνθηκών της αγοράς, με σκοπό να διευκολύνεται ο συντονισμός των διαδικασιών και των παρεμβάσεων.

58. Τα ορόσημα 244b και 244c του μέτρου 16957 που αφορούν στην ολοκλήρωση δράσεων πολιτικής της **εθνικής στρατηγικής διαχείρισης ιδιωτικού χρέους**, με σύσταση του Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων.

59. Τα ορόσημα 268, 268a, 268b και 268c του μέτρου 16982 που αφορά στην **«Οργανωτική μεταρρύθμιση στο Σιδηροδρομικό Τομέα»** και συγκεκριμένα την πλήρη λειτουργία νέων οντοτήτων ΟΣΕ/ΕΡΓΟΣΕ και λειτουργία Ευρωπαϊκού Συστήματος Διαχείρισης Σιδηροδρομικής Κυκλοφορίας (ERTMS) στον σιδηροδρομικό άξονα ΠΑΘΕ (ορόσημο 282), την νομοθεσία για τον νέο ΟΣΕ και δημοσίευση διεθνούς διαγωνισμού (ορόσημο 268a), την έγκριση πολυετούς επενδυτικού προγράμματος, με υπογραφή νέας σύμβασης εκτέλεσης (ορόσημο 268b) και την ολοκλήρωση της οργανωτικής μεταρρύθμισης των σιδηροδρόμων (ορόσημο 268c).

60. Το ορόσημο 355 του μέτρου 16988 που αφορά στο κανονιστικό πλαίσιο και πλαίσιο λειτουργίας της αγοράς για τις τεχνολογίες δέσμευσης, χρήσης και αποθήκευσης διοξειδίου του άνθρακα για την προώθηση της **απανθρακοποίησης** της βιομηχανίας.

61. Οι στόχοι 368 και 369 του μέτρου 16994 που αφορά στην **ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ΑΠΕ για αυτοκατανάλωση** και συγκεκριμένα την εγκατάσταση 11580 φωτοβολταϊκών συστημάτων (εκ των οποίων τα 900 προορίζονται για ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά και τα 360 για γεωργούς) και την ολοκλήρωση επιμέρους επενδύσεων για ανακαινίσεις με στόχο την ενεργειακή απόδοση, ηλιακούς θερμαντήρες νερού και δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης.

η) Η Ελλάδα ζήτησε την «τροποποίηση» τριάντα τριών (33) μέτρων για την εφαρμογή **«μίας καλύτερης εναλλακτικής λύσης»**, που επιτρέπει τη μείωση του διοικητικού φόρτου, επιτυγχάνοντας παράλληλα τους στόχους των αντίστοιχων μέτρων». **Χωρίς να περιγράφεται και πάλι γνωστό ποιες είναι οι καλύτερες εναλλακτικές λύσεις.** Τα μέτρα αυτά είναι:

62. Ο στόχος 8 του μέτρου 16865 που αφορά στην αναδιάρθρωση και ενίσχυση των εσόδων του λογαριασμού Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Συμπαράγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας (ΑΠΕ – ΣΗΘΥΑ).

63. Το ορόσημο 2 του μέτρου 16870 που αφορά στην **προώθηση της ηλεκτρικής διασύνδεσης των νησιών** και συγκεκριμένα την επιτυχημένη εγκατάσταση καλωδίων και δοκιμές για τη σύνδεση Νάξου – Θήρας και ολοκλήρωση του 50 % της καλωδιακής σύνδεσης KYT Κουμουνδούρου – Κορίνθου.

64. Το μέτρο 16875 και την περιγραφή του μέτρου που αφορά στην **ανάπλαση πρώην βασιλικών κτημάτων Τατοΐου**.

65. Τα ορόσημα 72 και 73 του μέτρου 16846 που αφορά την ολοκλήρωση όλων των έργων **διαχείρισης αστικών λυμάτων** και λυματολάσπης σε επιλεγμένες πόλεις.

66. Τα ορόσημα 62a και 63 του μέτρου 16849 που αφορά το **Εθνικό Σχέδιο Αναδάσωσης** με έργα αναδάσωσης, αποκατάστασης και πρόληψης («antiNERO»), αντιδιαβρωτικά και αντιπλημμυρικά μέτρα.

67. Τα ορόσημα 71 και 74 του μέτρου 16850 που αφορά σε **έργα παροχής και εξοικονόμησης πόσιμου νερού** και συγκεκριμένα σε ολοκλήρωση έργων όπως: α) Υποδομές ύδρευσης σε επτά περιοχές, β) Τρεις μονάδες αφαλάτωσης, γ) Έργα τηλεμετρίας-τηλεχειρισμού για τον εντοπισμό διαρροών σε δίκτυα ύδρευσης, δ) Προμήθεια ψηφιακών υδρομέτρων, ε) Δράσεις εξοικονόμησης νερού σε 45 000 νοικοκυριά και 10.000 επιχειρήσεις τουλάχιστον.

68. Το ορόσημο 332 του μέτρου 16983 ορόσημο 332 που αφορά στον προσεισμικό έλεγχο δημόσιων κτιρίων με ολοκλήρωση δράσεων όπως: α) Ανάπτυξη επιγραμμικού συστήματος για την καταχώριση βασικών δεδομένων κτιρίων στο κεντρικό αποθετήριο

υπολογιστικού νέφους προσεισμικού TOE β) Κατάρτιση 2500 ελεγκτών πολιτικών μηχανικών και γ) Πρωτοβάθμιος ταχύς οπτικός έλεγχος (TOE) 21 970 κτιρίων.

69. Το ορόσημο 119 του μέτρου 16736 που αφορά στην ολοκλήρωση του νέου συστήματος δημόσιων συμβάσεων.

70. Το ορόσημο 113 του μέτρου 16738 για την επέκταση του κεντρικού συστήματος διαχείρισης εγγράφων και συγκεκριμένα την ολοκλήρωση του κεντρικού συστήματος διαχείρισης εγγράφων, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης 130000 εξ αποστάσεως ψηφιακών υπογραφών, το οποίο θα υποστηριχθεί από εφαρμογές και υπηρεσία υποστήριξης.

71. Το ορόσημο 110 του μέτρου 16780 που αφορά στον ψηφιακό μετασχηματισμό των ΚΕΠ και συγκεκριμένα την ολοκλήρωση του έργου «Υπηρεσίες μίας στάσης» (περαιτέρω εκσυγχρονισμός των υπηρεσιών μίας στάσης της δημόσιας διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου του περαιτέρω εκσυγχρονισμού των υπηρεσιών μίας στάσης της δημόσιας διοίκησης μέσω της απόκτησης και της χρήσης 6000 ηλεκτρονικών υπολογιστών/εκτυπωτών/ταμπλετών που θα χρησιμοποιηθούν για τη διαδικασία ηλεκτρονικής υπογραφής, 200 συστημάτων διαχείρισης σειράς προτεραιότητας και έξυπνης κοινοποίησης, 1.000 τερματικών υποβολής σχολίων (feedback terminals), πλατφόρμας αξιολόγησης και κινητής εφαρμογής).

72. Το ορόσημο 98 του μέτρου 16782 που αφορά στη διασύνδεση και διαλειτουργικότητα μητρώων, συστημάτων και υπηρεσιών για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ εθνικών δημόσιων οργανισμών, σύμφωνα με το νέο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας.

73. Το ορόσημο 123 του μέτρου 16854 που αφορά σε πλήρη υλοποίηση έργων «Έξυπνες πόλεις» και συγκεκριμένα τη διευκόλυνση του μετασχηματισμού 11 ελληνικών πόλεων σε έξυπνες πόλεις, μέσω επενδύσεων σε υποδομές και συστήματα για ένα βιώσιμο και πράσινο αστικό μέλλον.

74. Το ορόσημο 111 του μέτρου 16965 που αφορά στην ολοκλήρωση του έργου «Μελέτες ταξινόμησης των δεδομένων» για τα πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο του οποίου θα παραδοθούν 220 μελέτες ταξινόμησης των δεδομένων.

75. Το ορόσημο 163 του μέτρου 16756 ορόσημο 163 που αφορά στην ολοκλήρωση του Ελληνικού Ινστιτούτου DRG KETEKNY και του νέου Οργανισμού Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία ΟΔΙΠΥ.

76. Το ορόσημο 194 του μέτρου 16611 ορόσημο 194 που αφορά στην ολοκλήρωση του ψηφιακού μετασχηματισμού των φορολογικών ελέγχων, με λειτουργία

πλατφόρμας διαχείρισης υποθέσεων για φορολογικούς ελέγχους, η οποία θα κάνει χρήση του συστήματος επιχειρηματικής ευφυΐας / ανάλυσης δεδομένων.

77. Τα ορόσημα 204 και 204a του μέτρου 16643 που αφορά στην **κωδικοποίηση και απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας** και συγκεκριμένα στην ολοκλήρωση της αρχικής κωδικοποίησης της φορολογικής νομοθεσίας και του πληροφοριακού συστήματος για τους φορολογούμενους.

78. Το ορόσημο 212 του μέτρου 16702 που αφορά σε ενισχυμένο πλαίσιο για την **καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες (AML)** και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (CFT).

79. Το ορόσημο 208 του μέτρου 16972 ορόσημο 208 για τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, με την **ολοκλήρωση της κατάρτισης 250.000** δημόσιων υπαλλήλων.

80. Το ορόσημο 219 του μέτρου 16974 που αφορά στη **μεταρρύθμιση του λογιστικού συστήματος** και συγκεκριμένα στην εκπόνηση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για όλους τους υποτομείς της γενικής κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης.

81. Το ορόσημο 237 του μέτρου 16292 που αφορά στην **αναβάθμιση υποδομών απονομής της δικαιοσύνης** με ολοκλήρωση όλων των υπολειπόμενων νέων κτιρίων και ανακαινίσεων.

82. Τα ορόσημα 236 και 238 του μέτρου 16575 για την **επιτάχυνση της απονομής δικαιοσύνης** και συγκεκριμένα με την πλήρη υλοποίηση της αναθεώρησης των δικαστικών χαρτών για κάθε τομέα της διοικητικής, πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης.

83. Το ορόσημο 235 του μέτρου 16733 που αφορά στην πλήρη υλοποίηση όλων των έργων σχετικά με τις δεξιότητες και τις **ψηφιακές δεξιότητες** των δικαστών και των δικαστικών υπαλλήλων.

84. Τα ορόσημα 247 και 247a του μέτρου 16624 που αφορά στη δημιουργία, επέκταση και αναβάθμιση των Υποδομών των Ερευνητικών Κέντρων υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ).

85. Τα ορόσημα 272 και 272a του μέτρου 16949 που αφορά την ολοκλήρωση έργου των «**έξυπνων γεφυρών**» για την παροχή πληροφοριών για την προληπτική συντήρηση γεφυρών σε διάφορες περιοχές της χώρας.

86. Το ορόσημο 285 του μέτρου 16725 για την **αναβάθμιση καλλιτεχνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** και συγκεκριμένα με ίδρυση νέας Σχολής

Οπτικοακουστικών Μέσων, την ολοκλήρωση της μετεγκατάστασης της Εθνικής Σχολής Χορού και του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης και την αναθεώρηση του νομικού πλαισίου για την αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών και τη διασφάλιση της ποιότητας της καλλιτεχνικής εκπαίδευσης.

87. Το ορόσημο 277 του μέτρου 16786 για την απλούστευση διαδικασιών του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών.

88. Τα ορόσημα 295 και 297 του μέτρου 16931 που αφορά **αναβαθμίσεις τουριστικών λιμένων και ολοκλήρωση έργων τουριστικής ανάπτυξης**, όπως α) ολοκλήρωση συγκεκριμένων εργασιών αναβάθμισης τουριστικών λιμένων για την προώθηση του τουρισμού και των ιδιωτικών επενδύσεων, β) Ολοκλήρωση άλλων τουριστικών παρεμβάσεων για την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού και την παράταση της τουριστικής περιόδου, μεταξύ άλλων: βελτίωση της διαχείρισης των προορισμών μέσω της δημιουργίας τοπικού γραφείου διαχείρισης προορισμών και σχετικών παρατηρητηρίων βιώσιμου τουρισμού, ανάπτυξη του ορεινού τουρισμού, τουρισμός υγείας και ευεξίας με την αξιοποίηση ιαματικών πηγών, προώθηση του αγροτουρισμού και της γαστρονομίας, γ) παρεμβάσεις αναβάθμισης για τη βελτίωση της διακυβέρνησης, των υποδομών και των υπηρεσιών που παρέχονται σε μαρίνες, της δυνατότητας πρόσβασης στις παραλίες για ηλικιωμένους και άτομα με αναπηρίες, και προώθηση της ανάπτυξης του καταδυτικού και υποβρύχιου τουρισμού.

89. Το ορόσημο 314 του μέτρου 16626 που αφορά στην **ολοκλήρωση του οικονομικού μετασχηματισμού στον γεωργικό τομέα** με α) καινοτομία και πράσινη μετάβαση στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων, β) εκσυγχρονισμό του πρωτογενούς τομέα, γ) πράσινο αγροτουρισμό, δ) αναδιάρθρωση καλλιεργειών, ε) γενετική βελτίωση ζώων.

90. Το ορόσημο 315 του μέτρου 16584 που αφορά στην **ολοκλήρωση των δράσεων για την υδατοκαλλιέργεια**, οι οποίες περιλαμβάνουν την αναβάθμιση των μονάδων παραγωγής, του εξοπλισμού, του εξοπλισμού διαχείρισης αποβλήτων, τις νέες τεχνολογίες - ΤΠΕ, την προώθηση νέων προϊόντων, τη μεταφορά τεχνογνωσίας, την τράπεζα γενετικού υλικού, την παροχή συμβουλών από εμπειρογνώμονες.

91. Τα ορόσημα 255 και 256 του μέτρου 16628 που αφορά στην ολοκλήρωση του έργου «**αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Ελλάδας Ε65: Τμήμα Τρίκαλα – Εγνατία**», συμπεριλαμβανομένων των παρεπόμενων εργασιών (όπως όλοι οι σταθμοί διοδίων, ο φωτισμός και τα μέτρα ασφαλείας που απαιτούνται για την πιστοποίηση και τη λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου).

92. Το ορόσημο 356 του μέτρου 16990 που αφορά στη **δυναμικότητα δικτύου και αποθήκευσης** — προώθηση επενδύσεων αποθήκευσης και τον καθορισμό ευνοϊκού

πλαισίου για την εγκατάσταση μονάδων αποθήκευσης σε υφιστάμενους ή νέους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής από ΑΠΕ.

93. Το ορόσημο 361 του μέτρου 16992 που αφορά στην **εργαλειοθήκη για την προώθηση της κοινής χρήσης της ενέργειας**, της αυτοκατανάλωσης και των κοινοτήτων ανανεώσιμης ενέργειας, μέσω της έναρξης ισχύος του παραγώγου δικαίου για την αυτοκατανάλωση και τη διευκόλυνση διαδικασιών αδειοδότησης για την εγκατάσταση σταθμών ΑΠΕ σε πολυκατοικίες.

94. Το ορόσημο 363 του μέτρου 16993 που αφορά στον χάρτης πορείας για **καινοτόμες παρεμβάσεις ενεργειακής απόδοσης** και για τον προσδιορισμό νέων χρηματοδοτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που δεν βασίζονται σε επιχορηγήσεις.

θ) Η Ελλάδα ζήτησε περαιτέρω να χρησιμοποιήσει τους πόρους που απελευθερώνονται από την αφαίρεση ορισμένων μέτρων και τη μείωση του επιπέδου εφαρμογής τους, ώστε να αυξήσει το επίπεδο εφαρμογής σε 14 μέτρα.

95. Οι στόχοι 24, 25 και 26 του μέτρου 16872 που αφορά στην ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος της χώρας και την παραγωγή πράσινης ενέργειας για ενεργειακά φτωχά νοικοκυριά. Η Ελλάδα **ζήτησε να αφαιρεθεί ο στόχος 24** (έναρξη ισχύος κοινής υπουργικής απόφασης που ήταν προγραμματισμένη για το 4^ο τρίμηνο του 2022).

96. Το ορόσημο 84 του μέτρου 16909 που αφορά στη θέσπιση στρατηγικής εθνικής διαχείρισης κινδύνου καταστροφών μέσω του στρατηγικού σχεδιασμού διαχείρισης κινδύνων της πολιτικής προστασίας.

97. Το ορόσημο 109 του μέτρου 16810 που αφορά στη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης σχέσεων με πελάτες για τη γενική κυβέρνηση, το οποίο επιτρέπει τη διαχείριση των αλληλεπιδράσεων της δημόσιας διοίκησης με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

98. Τα ορόσημα 136, 137 και 134a του μέτρου 16750 που αφορά στον ψηφιακό μετασχηματισμό συστημάτων εργασίας όπως το ενιαίο πληροφοριακό σύστημα για την παρακολούθηση αγοράς εργασίας (ΑΡΙΑΔΝΗ) και την αναβάθμιση του συστήματος ψηφιακής απονομής συντάξεων (ΑΤΛΑΣ). Η Ελλάδα **ζήτησε να αφαιρεθούν εντελώς τα ορόσημα 136** (έναρξη ισχύος παραγώγου δικαίου για το σύστημα ΑΤΛΑΣ που ήταν προγραμματισμένη για το 2^ο τρίμηνο του 2025) **και 137** (έναρξη ισχύος παραγώγου δικαίου για την έναρξη συλλογής πληροφοριών μέσω του συστήματος ΑΡΙΑΔΝΗ που ήταν προγραμματισμένη για το 4^ο τρίμηνο του 2024).

99. Το ορόσημο 144a και ο στόχος 144 του μέτρου 16747 που αφορά στη μεταρρύθμιση των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης μέσω των προγραμμάτων επανεκπαίδευσης, αναβάθμισης δεξιοτήτων και απασχόλησης στο πλαίσιο των ΕΠΑΕ.

100. Το ορόσημο 148b του μέτρου 16676 που αφορά στον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης.

101. Τα ορόσημα 167, 168 και 173 του μέτρου 16752 που αφορά στον ψηφιακό μετασχηματισμό του τομέα της υγείας, το ψηφιακό πρόγραμμα για τον καρκίνο και την ολοκλήρωση όλων των προγραμματισμένων μέτρων για την υλοποίηση των πέντε (5) υποέργων που υποστηρίζουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης.

102. Το ορόσημο 185 του μέτρου 16763 που αφορά στον ψηφιακό μετασχηματισμό του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου με την ψηφιοποίηση στο Σύστημα Διαχείρισης Εγγράφων Αρχείου Μετανάστευσης Κεντρικής Υπηρεσίας του αντίστοιχου υπουργείου, των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων καθώς και την παροχή ολοκληρωμένων ψηφιακών υπηρεσιών μετανάστευσης.

103. Τα ορόσημα 181 και 181a του μέτρου 16402 που αφορά στην κοινωνική και προσιτή κατοικία.

104. Τα ορόσημα 258 και 259 του μέτρου 16631 που αφορά το πρόγραμμα βελτίωσης οδικής ασφάλειας που προβλέπει τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της οδικής ασφάλειας (ΠΕΒΟΑ) σε τουλάχιστον 7000 επικίνδυνες τοποθεσίες και ήσσονος σημασίας βελτιώσεις για τα υπόλοιπα 2500 χλμ.

105. Το ορόσημο 274 του μέτρου 16959 που αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό του ΟΣΕ: 1) Σύστημα διαχείρισης εισιτηρίων και τηλεματικής, με τουλάχιστον το 60% των επιβατών να χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά εισιτήρια, 2) Υποδομές έξυπνων σταθμών, 3) Υπηρεσίες πελατειακής εμπειρίας, 4) Εφαρμογή και λειτουργία του δικτύου τηλεπικοινωνιών για το διαδίκτυο υψηλών ταχυτήτων σε τρένα και σταθμούς, 5) Σύστημα τηλεματικής οχημάτων του ΟΣΕ Υπηρεσίες εγκατάστασης, και 6) Υπηρεσίες κατάρτισης.

106. Το ορόσημο 275 του μέτρου 16960 που αφορά τις έξυπνες περιβαλλοντικές και πολιτιστικές υποδομές μέσω της ψηφιοποίησης υπηρεσιών και δράσεων.

107. Τα ορόσημα 293 και 298 του μέτρου 16975 που αφορά παρεμβάσεις αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων σε νησιά και περιοχές με ανεπτυγμένη τουριστική δραστηριότητα. Η Ελλάδα ζήτησε να αφαιρεθεί εντελώς το ορόσημο 293 (σύναψη συμβάσεων αναβάθμισης περιφερειακών λιμένων που ήταν προγραμματισμένη για το 2^ο τρίμηνο του 2024).

108. Τα ορόσημα 370 και 371 του μέτρου 16995 που αφορά πιλοτικά έργα για το Βιομεθάνιο και το Ανανεώσιμο Υδρογόνο, την επιλογή των έργων που θα λάβουν στήριξη για νέα εγκατεστημένη δυναμικότητα παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και/ή ανανεώσιμων αερίων καθώς και την κατασκευή νέων μονάδων παραγωγής βιοαερίου και/ή τη μετατροπή υφιστάμενων μονάδων βιοαερίου με σκοπό την παραγωγή βιομεθανίου και την υγροποίηση, συμπίεση και αποθήκευση του παραγόμενου βιομεθανίου.